magoš

MAGAZÍN KMENE DOSPĚLÝCH

2/2016

CZECH SCOUT AND GUIDE FELLOWSHIP
THE MEMBER OF THE ISGF

Národní jamboree:
čtyři letokruhy v Miletíně

Ocenění Syrinx
s devadesátiletou tradicí

Nová kvalifikace
pro vedoucí oldskautských klubů

Příloha časopisu SKAUTSKÝ SVĚT

První vysvědčení…

Paměť člověka prý umí i po mnoha desetiletích vydolovat ze záhybů mozkového labyrintu jasnou, konkrétní vzpomínku na událost z doby čtvrtého či pátého roku lidského života. Já osobně marně lovím v paměti, s jakými pocity jsem před více než půl stoletím, když mi bylo šest let, přijal pololetní vysvědčení prvňáčka. Jen si pamatuji, že byl na něm vyobrazen „velký bičík", krasopisně napsaný paní učetelkou. Ostatně prvňáci snad ani jiné známky nedostávají…

Nyní, po vydání prvního čísla přílohy Kmene dospělých ve Skautském světě, a výzvě čtenářům, ať časopis ohodnotí stejným školním způsobem – známkou od výborné po nedostatečnou, se sice na redakčním vysvědčení naprosto čistá jednička neskví (průměr z došlých hodnocení je 1,32), přesto máme i z vynikající „jedna mínus" ohromnou radost!

Samozřejmě, vždy je a bude co vylepšovat. Zopakuji však slova z minulé výzvy: Bez aktivní spoluúčastí čtenářů, členů Kmene dospělých (ale případně i dalších skautů), to nepůjde! Tvořte magazín spolu s námi! Známkujte nás, přidejte konkrétní podněty, poznámky i výhrady. Vše, co bude možné, zlepšíme. Očekáváme také Vaše příspěvky o činnosti jednotlivců a práci klubů, aktivitě celého kmenového společenství. Pište, telefonujte – všechny kontakty jsou uvedeny v tiráži.

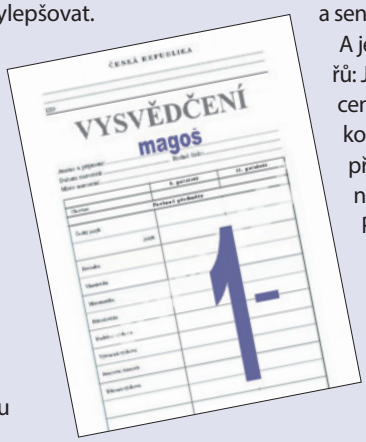

Nyní slovíčko k tomu, co najdete na následujících stranách: Hlavním cílem přílohy je přinášet informace o činnosti Kmene dospělých a podporovat rozvoj motivačního programu OS 21. Současně však chceme, aby vše, co v magazínu najdete, bylo i poučným, pestrým, zajímavým a – pokud to půjde – i aktuálním čtením. Proto jsme dnes, víc než v úvodním čísle, vsadili i na méně tradiční skautská témata a věnovali jim patřičný prostor. Věříme, že Vás například zaujme s lehkou „aprílovou nadsázkou" pojaté povídání s astrofyzikem Jiřím Grygarem o nebezpečí, které hrozí (nelekejte se!) naší Zemi z vesmíru. Zasoutěžit o zajímavé ceny si můžete zase při čtení reportáže o skautské výstavě v Senátu, uspořádané přímo „oldy" z poslaneckých a senátorských lavicích Parlamentu ČR.

Foto: Pavel Pokorný

A ještě poznámka ke „zpětné vazbě" od čtenářů: Jakkoliv jsou písemná či telefonická sdělení cenná a nezastupitelná, nejlepším způsobem komunikace – tedy i o „magoši" – bude vždy přímý rozhovor z očí do očí. Takže především na osobní setkání se čtenáři – třeba na akci Poznej skautské základny v Praze (13. – 15. 5.) či 4. Národním oldskautském jamboree v Miletíně (3. – 5. 6.) – se těší

Slavomil Janov *– Nashville*
šéfredaktor

Nový kurz pro vedení klubů OS

Vedoucí oldskautských klubů jsou klíčovými činovníky Kmene dospělých. Proto i kvalifikace pro tyto posty musí plně odpovídat systému skautského vzdělávání.

Obecně požadovanou kvalifikací pro vedení výchovných jednotek Junáka je vůdcovská zkouška. Přípustnou alternativou pro vedení klubů dospělých je čekatelská zkouška (ČeZ) doplněná kurzem pro vedení klubů KD (VOS). Nyní je pro oldskauty připravena pilotní forma nového typu kurzu, která dosavadní kombinaci (ČeZ+VOS) spojuje do jediné vzdělávací akce (VZOS).

Víkendový kurz pro vedení klubů OS poskytne frekventantům potřebný soubor informací a poznatků – specificky zacílených na skauting dospělých (historie, OS 21, metodika, praxe), andragogiku, právní minimum, zdravovědu i další obory.

V premiérovém kurzu VZOS v termínu 13. – 15. 5. v Praze zbývá ještě několik volných míst. Přihlášky „last moment" nejpozději do 30. 4. 2016. Informace: e-mail: alena_nekolova@email.cz, tel.: 728 548 246 *(os)*

last moment

magoš příloha časopisu Skautský svět, roč. I., č. 2/2016. Editor: Slavomil Janov. Grafická úprava: Filip Hanilec. Kontakt: Junák – český skaut, Kmen dospělých, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1, telefon: 602 686 725, e-mail: oldskauting@email.cz. Autoři čísla: Slavomil Janov (sj), Hana Kaprálková (hk), Josef Kopecký (jk), Michael Kučera (mk), Marek Matýsek (mm), Alena Nekolová (an), Martin Pecka (mp), redakce (os). Kresba na titulní straně: Jiří Filípek.

Nejstarší skaut: 99 let

Datum narození: 17. březen 1917! Ano, čtete správně! Vskutku výjimečné jubileum 99 let oslavil na prahu letošního jara ve zdraví a s neuvěřitelně překypující životní energií nejstarší skaut v ČR (a zároveň aktivní člen 101. klubu OS pražského střediska Maják) – Eduard Marek.

Příjemná povinnost popřát vzácnému jubilantovi připadla i na náčelnictvo Kmene dospělých. Eduard Marek, skautskou přezdívkou Hroznýš, srdečně vítá ve svém bytě na pražském Spořilově (i když se narodil a desítky let prožil na Žižkově, kde je i čestným občanem Prahy 3) každou návštěvu. Na ohlášení NKD však reagoval s vitalitou sobě vlastní: „Proč byste jezdili za mnou až sem na periferii? Rád se projdu, přijdu mezi Vás sám!"

Bratra Hroznýše tak ve svém středu uvítala celá rada náčelnictva při březnovém jednání na ústředí Junáka. Hlavní gratulaci přijal od náčelníka KD Vladimíra Stránského – Sásy. Místonáčelní Hanka Kaprálková předala jubilantovi nášivku ze znakem ISGF, která na Hroznýšově slavnostním saku s řadou vysokých státních i skautských vyznamenání ještě chyběla. Díky Ladislavě Marešové – Želvě pak

Foto: Slavomil Janov

symbol mezinárodního společenství dospělých skautů ozdobil jubilantovo sako v průběhu několika chvil...

Ke gratulantům se přidali i představitelé oldskautského společenství Heroldia z Moravskoslezského kraje. Z rukou nestora Eduarda Konvičky – Pajtáše převzal br. Hroznýš osobní erb. V krásné heraldické kompozici nechybí symbol hroznýše královského, listy stromu ginkgo symbolizující dlouhověkost ani Řád Stříbrného vlka.

Po gratulacích nastal čas na slavnostní přípitek – a nakonec i ochutnávku originálního narozeninového dortu (z „cukrářství" zpravodajky pro program a vzdělávání Aleny Nekolové), jak jinak než ve tvaru „hroznýše sladkého"…

A jaké erbovní heslo vetknula Heroldia do svitku Hroznýšova erbu? Vyjadřuje naprosto trefně vitalitu a elán Eduarda Marka: Co je v pohybu, neobrůstá mechem! *(sj)*

Eduard Marek je od svých 17 let, kdy složil slib, celoživotně oddaný skautským ideálům. Vedl oddíl i smečku vlčat, třikrát obnovoval činnost Junáka v hlavním městě. Za války byl rok vězněn Gestapem, v 50. letech byl za boj proti komunistickému režimu odsouzen na 10 let.

Zapojte se do diskuse!

Kmen dospělých Junáka má za sebou první část plánovaného desetiměsíčního sněmového maratonu. V okresech jednání skončila, krajské sněmy se začínají rozbíhat. Připravenost i obsah okresních sněmů byly rozdílné, zhodnocení provede NKD v dubnu v Turnově. Přesto vše směřuje k tomu, aby kmenový X. sněm v Šumperku (21. – 23. 10.) dokázal co nejlépe odpovědět na hlavní otázku: Jak dál v českém skautingu dospělých?

Už v okresech a krajích jsou páteří jednání témata předsněmové diskuse. Náčelnictvo Kmene dospělých vytyčilo tři diskusní okruhy:

1. Komunikace v Kmeni dospělých

2. Program Oldskauting 21 – zkušeností z klubů i od jednotlivců, rozvoj do budoucnosti

3. Skauting dospělých (oldskauting) pro věkovou kategorii 30+

První téma se bezprostředně dotýká i našeho magazínu. Oblast komunikace je ovšem třeba vnímat mnohem šířeji, ať už prostřednictvím řídící sítě KD, tak kmenových médií: připravuje se spuštění nového webu KD i další nástroje elektronické komunikace atd.

Šíře témat pokrývá prakticky celou oblast organizace a činnosti KD. Souhrnně se okruhy těsně dotýkají i jednoho z navrhovaných bodů diskuse pro XV. Valný sněm Junáka koncem března 2017 ve Velkém Meziříčí: Postavení a činnost dospělých v Junáku.

Náčelnictvo Kmene dospělých vyzývá všechny oldskauty, členy klubů i jednotlivce registrované v KD přímo ve střediscích, aby se aktivně zapojili do předsněmové diskuse k X. kmenovému sněmu! Široká účast je nutná k objektivnímu zhodnocení naší dosavadní práce, ale zejména pro co nejlepší naplňování poslání skautingu dospělých v budoucnu.

Písemné diskusní příspěvky (není třeba se vždy rozepisovat, stačí zformulovat myšlenky, nápady či dotazy) možno zasílat e-mailem na speciální adresu pro „sněm OS": snemos@seznam.cz (byla komunikačním nástrojem i před IX. sněmem 2013), nebo poštou na adresu: Junák – český skaut, Kmen dospělých, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1. *(os)*

Skauting po lžičkách

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Po loňském povedeném startu – a pro účastníky nezapomenutelném týdnu – premiérového tábora rodinného skautingu (zejména) prarodičů s vnoučaty, se letos otevře brána obdobného prázdninového dobrodružství podruhé. Tábořištěm bude opět skautská základna ve Stříbrné Skalici v Posázaví (Praha-východ, GPS: 49.9088550 N, 14.8492911 E) v termínu 31. 7. – 6. 8. 2016.

Tábor pro děti ve věkové kategorii 3 – 10 let (s doprovodem babiček a dědečků, ale vítáni jsou i rodiče s dětmi z řad mladších oldskautů) má herně-sportovní a vycházkový program, vším se prolíná táborová hra s přitažlivou legendou, nechybí posezení u táboráku s písničkami či pohádkami apod.

Zájemci nemusí mít obavy z táborového „drilu“, ten ať si užívají chlapci a děvčata v optimálním skautském věku. Na táboře rodinného skautingu KD se skauting dětem „ordinuje po lžičkách“ – a ještě to musí všem chutnat!

Foto: Slavomil Janov

Informace a přihlášky do 30. 5. (ale pozor: kapacita základny není nafukovací!): alena_nekolova@email.cz.

(an)

Vítání jara v

KRAJ VYSOČINA

Těsné kontakty oldskautských klubů z pomezí Vysočiny a Středočeského kraje svedly přátele ze sousedství i ke společné výpravě za bledulemi. Za symbolem jara se vydali přímo „do srdce“ České republiky: Přírodní rezervace Velká a Malá Olšina s bohatým výskytem bledulí se totiž nacházejí

Jubileum v Kateřinicích

ZLÍNSKÝ KRAJ

Ve znamení desetiletého jubilea vlastního oldskautského klubu se od počátku letošního roku odvíjí činnost dospělých skautů z Kateřinic na Vsetínsku. Klub vznikl v lednu 2006, kdy se „oldi“ (tehdy věkem odrostlí roveři, několik třicátníků a jejich starší kamarádi) vyčlenili z 6. koedukovaného oddílu vsetínského střediska. Pro skauting nesmírně zanícená parta vytvořila záhy klubové společenství, které se napříč republikou stalo vzorem pro řadu příchozích „juniorů“ do Kmene dospělých. Šíře aktivit kateřinických oldskautů je obdivuhodná – od přímé podpory a pomoci skautskému oddílu, klubovou činnost s puncem outdoorových dobrodružství na souši i vodě,

Foto: Pavel Drábek

OLDSKAUTSKÉ PUZZLE

Chybí v oldskautském puzzle nějaký dílek? Měly být v mozaice i zprávy z dalších krajů? Záleží jen na vás, jak bude puzzle poskládáno příště!

Foto: František Kupr

srdci ČR

„co by kamenem dohodil“ od geografického středu ČR (49.74375 N, 15.33863 E) u obce Číhošť. A když už kroky první jarní výpravy oldskautů vedly k této obci, nešlo opomenout ani místní kostelík a hřbitov s památníkem pátera Josefa Toufara, mučednické oběti komunistické zvůle 50. let v případu tzv. Číhošťského zázraku.

(jk)

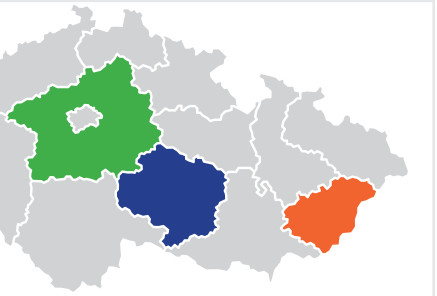

charitativní projekty spjaté ve velké míře s činností Dětského bezbariérového centra Březiny až po zahraniční expedice. O tom, jak aktivně (a akčně!) vykročil klub OS z Kateřinic do jubilejního roku, svědčí i snímky z únorového přechodu Malé Fatry na Slovensku. Při něm si oldskauti užili plnými doušky nejen úchvatných ledových hřebenovek, ale i bivakování na sněhu pod širákem.

(os)

Foto: Slavomil Janov

Trampové & skauti v Senátu

Historický junácký kroj, totemy, skautský deník spisovatele Vladimíra Škutiny, oddílové vlajky, literaturu i další zajímavé exponáty si lze do 1. května prohlédnout na výstavě, kterou v netradičních prostorách – sídle Senátu ve Valdštejnském paláci na Malé Straně v Praze připravilo Národní muzeum ve spolupráci s kanceláří Senátu Parlamentu ČR.

Název výstavy – Tramping a skauting v Senátu – napovídá, že skautskou část doplňuje trampská expozice. Obě hnutí jsou výraznými fenomény moderní české historie 20. století, a přestože spolu často soupeřila, velmi úzce na sebe i navazovala. Shodně si prošla represemi v období protektorátu a poté komunistického režimu.

Iniciátorem výstavy byl Petr Bratský, senátor a vůdce parlamentního skautského oddílu. Při slavnostním otevření si expozici prohlédli také místostarosta Junáka Jiří Navrátil i nejstarší český skaut Eduard Marek, nechyběli skauti v krojích ani parádní vlajkonoši. Petr Bratský byl v jednom kole – nejenže vernisáž uvedl, ale s kytarou také přidal směs trampských a skautských písniček. Našel si i chvilku na slovíčko s místonáčelní KD Hanou Kaprálkovou. Lichotivě při tom ohodnotil první číslo našeho oldskautského magazínu.

Výstava v budově Senátu (vchod z 1. nádvoří Valdštejnského paláce) je přístupna denně od 10 do 17 hodin, vstup je volný.

Kresba: Jan Vyčítal

K trampingu a skautingu patří neodmyslitelně písně táborových ohňů. I Petr Bratský je velkým milovníkem těchto romantických příběhů a melodií. Před nedávnem také sám, v doprovodu skupiny Greenhorns, nazpíval jednu píseň na album Honzy Vyčítala a jeho legendární country kapely. Jan Vyčítal naopak nyní ozdobil plakát výstavy stylovým kresleným vtipem.

Toto cédéčko (plus originální singl Ivana Mládka) získá šťastných sedm vylosovaných čtenářů, kteří dokáží správně odpovědět na soutěžní otázku: **Jakou skautskou přezdívku má Petr Bratský?**

a) ***Pete****, b)* ***Bráca****, c)* ***Senátor***

Zkrátka ovšem nepřijde žádný soutěžící! Bez ohledu na přízeň paní Štěstěny, obdrží každý odesilatel zmíněný kreslený vtip Jana Vyčítala s vlastnoručním podpisem autora. Odpovědi zasílejte e-mailem (oldskauting@email.cz), nebo poštou na adresu: Junák – český skaut, Kmen dospělých/Magoš, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1 do 31. května. Ceny budou vítězům předány na 4. NOSJ v Miletíně, popř. poté zaslány poštou.

(sj)

ROUTE

Čtyři letokruhy u sochy sv. Jiří

Národní oldskautské jamboree je jednou z klíčových akcí Kmene dospělých. Stalo se ojedinělou křižovatkou setkání generací, posiluje kmenové společenství.

Už počtvrté v řadě se hostitelským městem oldskautů stane Miletín. Události i náhody historie určily, že sv. Jiří, od 16. století symbol podkrkonošského městečka, se stal i patronem světového společenství skautů.

Na miletínském náměstí u sochy sv. Jiří se tradičně koná zahajovací ceremoniál jamboree. Shromáždění oldskauti jakoby pokaždé do udusaného písku náměstí narýsovali kolem sochy symbolickou rýhu „letokruhu". Ke třem z předchozích let bienále přibyde v červnu čtvrtý. V každém případě už Miletín získal – bezesporu i díky jamboree – zvláštní skautský „genius loci".

V RÁMCI PROGRAMU OS 21

Jamboree je ve velké míře „zrcadlem" motivačního programu OS 21. V širokém záběru výrazně tmelí oldskautské společenství KD. Díky charitativnímu trhu i prezentací dalších dobročinných kmenových aktivit obepíná jamboree také výrazný sociální prstenec. Pravidelná účast hostů za zahraničí zase posiluje u účastníků vnímání mezinárodního rozměru skautingu dospělých.

Jamboree je také jedinečnou příležitostí pro všechny – od jednotlivců až po krajské „kontingenty" – představit vlastní aktivity a činnost.

NABÍDKA KAŽDÉHO

I z letošního programu si vybere každý: Zahajovací defilé a ceremoniál na náměstí se těší značné pozornosti místních obyvatel. Poté se ruch hlavního dne přenese do nedaleké skautské základny. V programové nabídce jsou tvůrčí dílny, sportovní aktivity, soutěže, výstavy, přednášky a besedy. Přitom je možno klokot akce kdykoliv vyvážit chvilkou klidu v sousedním zámeckém parku, či návštěvou některé z místních pamětihodností. Město je mj. rodištěm K. J. Erbena, v zámku

4. NÁRODNÍ OLDSKAUTSKÉ JAMBOREE
MILETÍN, 3.– 5. ČERVNA 2016

K návštěvě Miletína patří nerozlučně zakoupení místní cukrářské speciality – perníčků Miletínské modlitbičky.

CO ZNAMENÁ TENTO BÍLÝ KRUH?

Ne, nejde o grafickou chybu při výrobě časopisu! Prázdnotou zející kruh získá konkrétní obsah až na 4. NOSJ! Pouze účastníci jamboree budou moci získat nálepku, kterou si toto číslo magazínu doplní a zkompletují.

Foto: Vladimír Köhler

najdeme zajímavou expozici Muzea českého amatérského divadla, v sousedství kostela je vchod do podzemních rytířských katakomb z 13. století.

V zájmu rozšíření generační skladby účastníků o mladší členy KD, kteří chtějí na jamboree vzít i své ratolesti, bude také letos v sobotu odpoledne zřízen „dětský koutek" s odpovídajícím herním programem.

Dopravní dostupnost hostitelského města, i samotný skautský areál, vytvářejí symbiózu ideální lokality pro akci tohoto typu. Nelze ale vyloučit, že do budoucna by Podkrkonoší nevystřídala jiná místa. O to více by účast na 4. Národním oldskautském jamboree 2016 měla být magnetem pro ty, kteří dosud Miletín nenavštívili.

Sejděme se v Miletíně v co nejširším oldskautském kruhu! *(os)*

POGRAM 4. NOSJ

PÁTEK 3. 6. – od 16 h: Příjezd – ubytování (chatky/podsadové stany); **20 h:** Přátelský táborový oheň – přehlídka skautských písní; **od 22 h:** Nokturno I: audiovizuální projekce – hudební komponované pásmo Junácká hymna, jak ji (ne)známe.

SOBOTA 4. 6. – od 8.30 h: Nástup, zahájení 4. NOSJ – průvod a setkání na náměstí – koncert Skautské dechové hudby Hradec Králové (vystoupí i odpoledne v areálu jamboree) – poznávací vycházky; **od 13.30 h:** Charitativní trh – sportovní hry – workshopy (rukodělky – zhotovení „nej…" symbolu jamboree, udělej si jedinečný skautský „paměťový" šátek ad.) – diskusní aréna Magoše – galerie a autogramiáda kreslíře J. Filípka – prezentace 20 let mezinárodního Trojsetkání (CZ-SK-PL) – výstava skautských sběratelů – táboření jinak: indiánské týpí a „retro" skautský tábor – dětský koutek; **16 h:** Křeslo pro hosta: biskup F. Radkovský (v podvečer polní mše); **20 h:** Slavnostní táborový oheň; **od 22 h:** Nokturno II: projekce – noční muzicírování.

NEDĚLE 5. 6. – od 9 h: Závěrečný nástup – sejmutí vlajek – ukončení 4. NOSJ.

Plný účastnický poplatek 400 Kč, jednodení (sobota) 150 Kč.

Poplatky je třeba uhradit převodem na bankovní účet (Fio Banka): **2100809877/2010**

Přihlášky prostřednictvím krajských zpravodajů KD, nebo přímo: Jaroslav Chládek, Pražská 73, 500 04 Hradec Králové 4; tel.: 603 435 874; e-mail: jchladek@volny.cz.

Letošní „křeslo pro hosta" je v programu 4. Národního oldskautského jamboree v Miletíně rezervováno pro duchovního rádce Kmene dospělých, biskupa Františka Radkovského (na snímku vlevo). V současnosti sice na jeho bedrech leží tíha úkolů a práce v souvislosti s předáváním církevní funkce biskupa Plzeňské diecéze svému nástupci Tomáši Holubovi (vpravo), přesto se bratr František do Miletína těší.

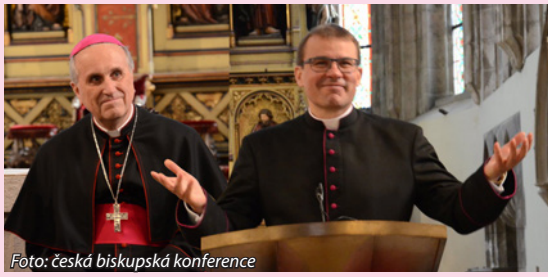
Foto: česká biskupská konference

Foto: Slavomil Janov

Do diskuse o podobě našeho magazínu, vstoupí také autor titulních kreseb časopisu Jiří Filípek.

Svojsík ani Foglar planetu Zemi neohrozí

V novinách i na internetu čteme ty mrazivé zprávy poměrně často: Kdesi ve vesmíru – a ne až tak „daleko“ od naší matičky Země – sviští jeden asteroid za druhým. Teleskopy v observatořích jsou v pohotovosti a astronomové s krůpějemi potu na čele počítají, o jaký „fous“ tyto planetky zeměkouli minou…

V kosmu, či přesněji řečeno na poměrně malém „hřišťátku“ Sluneční soustavy, krouží přibližně půl milionu planetek. Další asteroidy jsou stále objevovány. Jde o vesmírná tělesa, která se pohybují v různých oběžných dráhách kolem Slunce, zejména v pruhu mezi Marsem (tedy „poblíž“ Země!) a Jupiterem. Nahlíženo pozemskými měřítky, jde o „balvany“ větší než 100 metrů, menším se říká meteoridy. Mezinárodní astronomická unie už téměř 20 tisíc planetek pojmenovala, většinou podle významných pozemských osobností, událostí a podobně.

Vesmírem tak například i mnoho let po přistání kosmických lodí či raketoplánů putují planetky se jmény amerických astronautů. Z vesmírné ekipy USA se mnozí astronauti hrdě hlásí ke skautingu. Nejvýznamnější skautskou osobností mezi astronauty byl bezesporu Neil Armstrong, první člověk, který vstoupil na povrch Měsíce. Ostatně při jeho kosmické pouti nechyběla mezi osobními věcmi v měsíčním modulu Apolla 11 ani nášivka se znakem světového skautského společenství.

V kosmu však létají i planetky se jmény českých skautů. Nesou jména náčelníka-zakladatele A. B. Svojsíka, spisovatele Jaroslava Foglara a dvou světově uznávaných vědeckých kapacit – fyzikálního chemika a bývalého předsedy Akademie věd Rudolfa Zahradníka (v letech 1943 – 1945 byl členem Foglarovy Dvojky s přezdívkou Jiskra) a astrofyzika Jiřího Grygara.

Právě posledně jmenovaného jsme oslovili s dotazem, zda nebezpečí ohrožení Země může přijít i od planetek se skautskými jmény. „Riziko, že by Zemi ohrozil Svojsík nebo Foglar, je naprosto minimální“ směje se RNDr. Grygar, skautskou přezdívkou Dřímal (kdo na táboře usínal třeba při noční hlídce, nebo byl k neprobuzení dávno po budíčku, ví, o čem je řeč). „Oba asteroidy mají nepravidelný tvar o průměru zhruba 5 km. Planetka Svojsík obíhá kolem Slunce v průměrné vzdálenosti 428 milionů kilometrů v periodě 4,8 roku. Její dráha je eliptická, takže se může ke Slunci přiblížit až na 401 milionů km, tj. od Země je vždy vzdálena více než 250 milionu kilometrů. Nebezpečí srážky se Zemí je tedy skutečně téměř nulové.“

Podle bratra Dřímala můžeme být obdobně klidní i v případě planetky Foglar. Ta obíhá v průměrné vzdálenosti od Slunce 460 mil. km v periodě 5,4 roku. Díky eliptické draze se může ke Slunci přiblížit až na 419 mil. km, čili k Zemi na 270 milionů kilometrů.

„Teoreticky je jistá kolize skautských planetek možná,“ přemýšlí dr. Grygar. „ Nikoliv však se Zemí, ale mezi sebou. Svojsík i Foglar mohou být občas od Slunce stejně daleko, takže dráhy těchto planetek by se naprosto teoreticky mohly křížit. Oběžné roviny však mají odchylné sklony k hlavni rovině

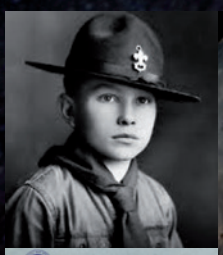

Foto: BSA a NASA

První člověk na Měsíci, americký astronaut Neil Armstrong (1930 – 2012), byl v dětství zaníceným skautem. V žebříčku zdatnosti Boy Scouts of America to dotáhl až k nášivce elitního „orlího skauta“ – Eagle Scout.

Foto: Slavomil Janov

Poutavé přednášky Jiřího Grygara jsou atraktivním zpestřením i pro řadu skautských akcí a setkání. V lednu byl Dřímal hostem semináře Ekumenické lesní školy v Praze-Kobylisích.

Sluneční soustavy, takže pravděpodobnost, že se jednou srazí zrovna Foglar se Svojsíkem, je pranepatrná. O něco větší pravděpodobnost – ale stále velmi blízká nule – se týká možné srážky Foglara nebo Svojsíka s nějakou třetí planetkou. I to je ale velmi málo pravděpodobné. Průměrně se pozoruje srážka dvou planetek jednou za 20 let, vesměs v těch vzdálenostech kolem 400 až 500 milionů kilometrů od Slunce."

Po slovech Jiřího Grygara jsme si v redakci „magoše" oddechli. Otazník v očích přesto zůstal. Dřímal to snad postřehl, takže pro uklidnění na rozloučenou dodal: „Tak, jak si vysoko a daleko nad námi létají Svojsík s Foglarem, je velmi pravděpodobné, že stejně – bez nebezpečí pro Zemi – budou vesmír brázdit také ty další skautské planetky Zahradník i Grygar…"

Teprve po těchto slovech nám ze srdce spadl šutr o velikosti planetky. Takže, bratře Dřímale, děkujeme – a za celý Kmen dospělých ještě přidáváme gratulaci k Tvým březnovým (17. 3.) osmdesátým narozeninám! *(sj)*

Foto: archiv/ČTK, Česká televize a Deník

Čtyři české „skautské" planetky ve vesmíru

Silné magnety pražské „základny"

Po dvou loňských úspěšných akcích Poznej skautské základny, se nyní, 13. – 15. května, otevře brána tohoto neformálního kmenového setkání potřetí. Tentokrát oldskauti zamíří do hlavního města – areálu Na Křížku (Pitterova 1) na pražském Žižkově.

Účastníky jistě zaujme už samotná základna. Jde sice o areál vodních skautů z přístavu Jana Nerudy, ale Na Křížku jsou vodáci zcela na suchu. Základna je téměř v centru města, ale v přímém dotyku s přírodou, a širokou nabídkou sportovních aktivit.

Víkend v hlavním městě je samozřejmě třeba využít i pro poznání zajímavostí metropole. Hostitelé vsadili na originální nabídku „čtyř dimenzí".

V pátek podvečer je připravena exkurze do běžně nepřístupných tunelů pražských kolektorů. V sobotu bude možno individuálně vidět Prahu jako na dlani z vyhlídkové observatoře Žižkovské televizní věže. Večer se vyrazí na průzkum pražských Stínadel do uliček Starého Města! V neděli dopoledne ukončí setkání výprava do Prokopského údolí, kde proběhne slavnostní otevření poznávací trasy Romantickou stezkou Jaroslava Foglara.

Další informace o pražském setkání Poznej skautské základny zašle zájemcům Slavomil Janov – Nashville, e-mail: oldskauting@email.cz, tel.: 602 686 725. Účastnický poplatek je 300 Kč, přihlášky se uzavírají 30. dubna. *(os)*

Foto: Slavomil Janov, Tower Park Praha, Úplněk a Tomáš Jungwirth

Foto: NATO

Sedmnáct ran do černého!

Vstup České republiky do vojenské aliance NATO si každoročně netradičním střeleckým vícebojem připomínají oldskauti 100. klubu z pražského střediska Bratří Mašínů.

K úspěchu v tomto sportovním klání však nestačí jen mít pevnou ruku a dobrou mušku při střelbě z pistole či malorážky. Je třeba prokázat i patřičnou hloubku znalostí v testu o historii a současnosti NATO. Ostatně, i čtenáři „magoše" mohou bleskově prověřit své základní vědomosti: Od kdy je Česko členem této spojenecké vojenské aliance?

I letos přesnými trefami prošpikované terče prokázaly, že naplnit základní kritérium úspěšného startu v střelecké soutěži – trefit se „do černého" alespoň tolikrát, kolik let jsme v NATO – zvládlo s úspěchem všech osm borců! *(mp)*

Foto: Martin Pecka

(ČR vstoupila do NATO 12. března 1999)

Kulobití na pomezí

Šťastných sedm let probíhá na česko-polském pomezí oldskautské Kulobití, dnes už neodmyslitelná forma příhraničních kontaktů dospělých skautů sousedních regionů obou zemí – Moravskoslezského kraje a Slezského vojvodství.

V zajímavém sportovním zápolení, střídavě pořádaném po obou stranách hranice, létě létají mezi soupeřícími týmy „kule" různých ráží – podle toho, zda se moravskoslezští oldskauti a harceři z *kręngu seniora Watra hufca ziemi cieszynskiej* utkávají na bowlingové dráze, nebo tasí zbraně na sportovní střelnici.

První letošní klání 18. března bylo ve znamení bowlingového koulení na čtyřdráze v Olešné u Frýdku-Místku. Vzdor cizímu prostředí, nastoupil na kolbiště jako početnější 17členný tým polských harcerů-seniorů. Domácí oldskauti se představili v jedenácti, zato však poprvé v jednotných, novotou vonících slušivých dresech. Stmelující týmové barvy zřejmě rozproudily krev v žilách hráčů ve správném „kuloběhu", takže už po první odházené sérii celkem dvouhodinové bitvy bylo zřejmé, že prvenství v obou kategoriích *chlopi* (15 mužů) a *roby* (13 žen) zůstanou na domácí půdě. Rozdělení medailí však nakonec skončilo smířlivě 3:3.

Odveta – tentokrát střelecká – však už je na dohled: V květnu zamíří oldskauti do Polska, kde harceři připravují závody o *Puchar komendanta kręngu seniora Watra*. *(mm)*

Foto: Jiří Matýsek

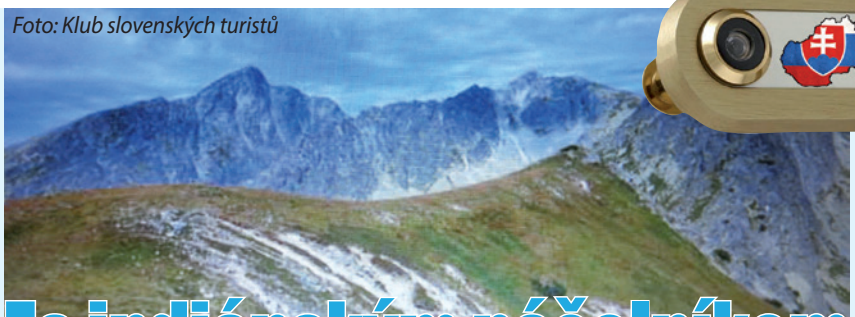

Foto: Klub slovenských turistů

Za indiánským náčelníkem

Kontakty, které dlouhodobě udržují čeští a slovenští oldskauti, jsou oboustranně otevřenou bránou k poznání mnoha atraktivních koutů jedné i druhé republiky. Využíváme navzájem dostatečně tuto příležitost?

Trvalým magnetem cest na Slovensko jsou Vysoké Tatry. Jejich pátý nejvyšší vrchol – Kriváň (2494 m) – je už od dob národního obrození a formování státní svébytnosti symbolem země našich východních sousedů.

1

K mnoha „nej…“, která charakterizují Vysoké Tatry – zdobí je např. přívlastek „nejmenších velehor na světě“, přidává i Kriváň své trumfy: Při pohledu z různých míst tatranského masivu či z podhůří, se štít s nezaměnitelným „křivým“ hrotem představuje ve značně odlišných obrazech. Ty dokonce v řadách slovenských oldskautů vyvolaly diskuse, zda pro Kriváň je více charakteristická podoba při pohledu ze západu (takto je vyobrazen na euromincích - obr. 1), nebo „zrcadlově“ z východu, jak byl naopak stylizován do návrhu znaku Kruhu dospělých skautů a skautek Slovenského skautingu (obr. 2)?

2

Z jediného místa – nejvýše položeného tatranského sedla (Sedielko, 2376 m), je však možno Kriváň vidět v unikátní siluetě „spícího indiána s náčelnickou čelenkou“. Geografové dokonce tvrdí, že se jedná o největší přírodní siluetu „lidské tváře“ na světě.

Nestálo by za to v nadcházející turistické sezóně prohloubit kontakty s dospělými skauty na Slovensku, a vyšlápnout si společně třeba „za indiánským náčelníkem“? *(sj)*

Sesterská kulajda pro „oldy“ i mládí

Oslava mezinárodního skautského svátku Dne sesterství (22. 2.) bývá v klubovně oldskautů střediska Vydry v Kutné Hoře už řadu let prosycena vůní kulajdy.

S patřičným předstihem před slavnostní únorovou schůzkou se členky klubu OS vedené „šéfkuchařkou“ Vlastou Kubíčkovou scházejí u klubovní plotny, a s odhodláním se pouštějí do vaření. Když se klubovna v podvečer začíná plnit příchozími, je už tradiční pochoutka české kuchyně – smetanou zahuštěná polévka s houbami a bramborami připravena k servírování. A protože vůně skutečného kulinářského „majstrštyku“ pronikla i do sousedních kluboven Přístavu Dobré naděje, není divu, že pozvání k ochutnávce přijalo s vděkem i místní skautské mládí.

Foto: František Kupr

Oldskautky při svátečním setkání zároveň ocenily dárky, které členkám Svojsíkova oddílu rozeslal mezinárodní odbor Junáka: Letos šlo o ručně kreslené a zdobené pamětní lístky a grafické karty, vytvořené skautskými oddíly z celé republiky v rámci tematického projektu WAGGGS ke Dni sesterství. *(hk)*

SYRINX

S DEVADESÁTILETOU TRADICÍ

Jedním z nejstarších vyznamenání českého skautingu je Syrinx, prestižní ocenění za obětavou a dlouholetou oldskautskou činnost. Jeho historie sahá až do roku 1926, kdy byla v rámci Svazu junáků skautů RČS zřízena dvě původní vyznamenání – odznaky Stříbrná Syrinx a Zlatá Syrinx.

V jednotlivých údobích skautské historie se účel a podoba vyznamenání několikrát měnily. Mezi skautskými sběrateli tak lze najít na dvě desítky různých variant – od odznaku na kravatu přes plakety na náprsní stuze až po současný elegantně třpytivý Řád Zlaté Syrinx.

S LESKEM ANTIKY

Vyznamenání tvoří kovová plaketa zobrazující antický hudební nástroj syrinx ve vavřínovém věnci. Do českého oldskautingu vnesl tento symbol jeden z průkopníků OS Josef Šimánek, velký obdivovatel antické kultury a kalokagathie, ideálu lidské osobnosti v harmonickém souladu mysli a těla.

ŘÁD A MEDAILE

Současné vyznamenání Syrinx má dvě samostatné formy: Řád Zlaté Syrinx – nejvyšší vyznamenání Kmene dospělých (jednostupňové), a Medaile Syrinx – nižší dvojstupňové vyznamenání (1. st. bronzová medaile, 2. st. stříbrná medaile).

Foto: archiv ÚSSJ a Skautský institut

První nositel Zlaté Syrinx Jan Novák, oldskautský „náčelník" Svazu skautů (vpravo), ve společnosti A. B. Svojsíka.

1. Řád Zlaté Syrinx, nejvyšší vyznamenání Kmene dospělých, 2. Kreslená podoba Syrinx, jak byla otištěna v příručce A. B. Svojsíka Organizace (1930), 3. Původní Zlatá Syrinx, čestný odznak oldskautů-táborníků (do r. 1940), 4. Poválečná bronzová medaile Syrinx s písmeny OS na stuze, 5. Historický stříbrný kravatový odznak, 6. Současná Medaile Syrinx 1. stupně (bronzová), 7. Zlatá Syrinx (1945 – 1948).

ZA VYSPĚLOST A ZÁSLUHY

Původní udělovaní Syrinx (stříbrný odznak) nebylo chápáno jako vyznamenání, ale spíše symbol dosažení vyššího stupně oldskautské vyspělosti. Později se začal předávat čestný odznak Zlatá Syrinx jako uznání za zásluhy a rozvoj oldskautingu.

DVANÁCT NEJ…

Nositeli Řádu Zlaté Syrinx (ŘZSX) může být nanejvýš 12 žijících osobností. Počet udělení Medaile Syrinx (MSX) není omezen. Podmínky udělování, podobu a způsob nošení vyznamenání definují dva předpisy – Statut Řádu Zlaté Syrinx a Statut Medaile Syrinx.

55 OSOBNOSTÍ

Od prvního udělení čestného odznaku Zlaté Syrinx v roce 1934 do dneška, bylo nejvyšší vyznamenání OS uděleno celkem 55 osobnostem. Z toho tři vyznamenání byla udělena čelním představitelům skautingu dospělých v zahraničí.

SYRINX VERSUS SYRINGA

Pro řád i medaile Syrinx je někdy užíváno nesprávné označení „syringa". Latinský výraz syringa ovšem neoznačuje antický hudební nástroj, ale je botanickým výrazem pro šeřík obecný – Syringa vulgaris!

Ke zpracování infografiky přispěli cennými informacemi a materiály Michael Kučera – Bobr, předseda Klubu skautských sběratelů Junáka, a další skautští sběratelé. Všem děkujeme!